

Sammanfattning B1

$\mathbb{R} \in \mathbb{Q} \in \mathbb{Z} \in \mathbb{N}$

$\mathbb{R} : \pi, \sqrt{\quad}, e, \dots$

$\mathbb{Z} : +, -, \dots$

$\mathbb{Q} : +, -, \times, \frac{a}{b}$

$\mathbb{N} : +, \times$

$A \Rightarrow B$ om A är sann så är B också sann

$A \Leftrightarrow B$ sann åt båda håll

Enpunktsformeln $y - y_0 = k(x - x_0)$ Tvåpunktsformel $y - y_0 = \frac{y_1 - y_0}{x_1 - x_0} (x - x_0)$

Potenslagar

$x^a \cdot x^b = x^{a+b}$

$\frac{x^a}{x^b} = x^{a-b}$

$(x^a)^b = x^{ab}$

$(ab)^x = a^x \cdot b^x$

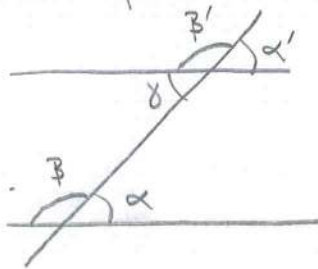
$a^{-x} = \frac{1}{a^x}$

$a^{\frac{1}{x}} = \sqrt[x]{a}$

Axiom - påstående som antas stämma (ej bevisat)

definition - "överenskommelse" ex gränsvärde

sats - påstående som har bevis

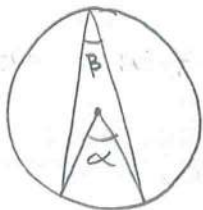
- $\beta', \alpha' =$ sidovinklar $\beta' + \alpha' = 180^\circ$
- $\gamma, \alpha' =$ vertikala vinklar $\alpha' = \gamma$
- $\alpha', \alpha =$ likbenägna vinklar $\alpha' = \alpha$
- $\gamma, \alpha =$ alternativ vinklar $\gamma = \alpha$

Beteckningar

- * \cong kongruens
- * \sim likformighet

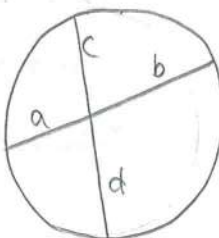
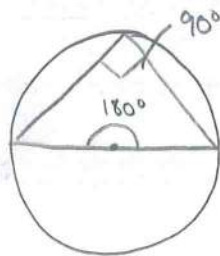
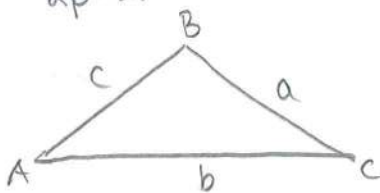
- * \perp rinkelrät
- * \parallel parallell

Kongruens: VSV, SVS, SSS
likformighet: SSS, SVS, VV

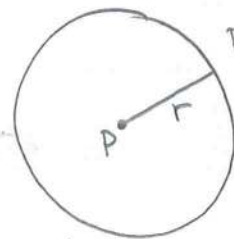

randvinkelsatsen

$2\beta = \alpha$

kordasatsen
 $a \cdot b = c \cdot d$

p: mittpunkt

$r = \sqrt{(x - x_0)^2 + (y - y_0)^2}$

Areasatsen

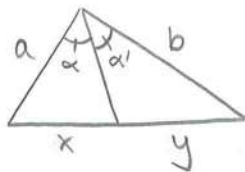
$Area_{\Delta} = \frac{1}{2} \cdot bc \cdot \sin A$

Sinussatsen

$\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c}$

cosinussatsen $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \sin A$

Bisektrissatsen

$$\frac{a}{b} = \frac{x}{y} \quad \text{om } \alpha = \alpha'$$

Cirkelns ekvation: $r^2 = (x-x_0)^2 + (y-y_0)^2$

Ellips: $\left(\frac{x-x_0}{a}\right)^2 + \left(\frac{y-y_0}{b}\right)^2 = 1$ om $a=b$ är det en cirkel halvaxlar a och b

Hyperbel: $\left(\frac{x-x_0}{a}\right)^2 - \left(\frac{y-y_0}{b}\right)^2 = 1$ -1

asymptoter: $\frac{x}{a} \pm \frac{y}{b} = 0$

Logaritmlagar * ${}^a \log 1 = 0$ * ${}^a \log x^b = b \cdot {}^a \log x$ * ${}^a \log s = \frac{{}^a \log s}{{}^a \log b}$

* ${}^x \log (a \cdot b) = {}^x \log a + {}^x \log b$

* ${}^x \log \left(\frac{a}{b}\right) = {}^x \log a - {}^x \log b$

Aritmetisk summa

$$\sum_{k=1}^n a_k = n \cdot \frac{a_1 + a_n}{2}$$

Geometrisk summa

$$\sum_{k=0}^n x^k = \frac{x^{n+1} - 1}{x - 1}$$

Binomialsatsen

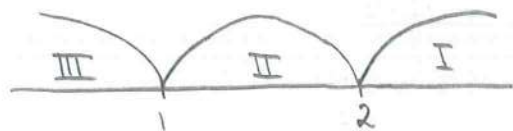
$$(a+b)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a^k \cdot b^{n-k}$$

$$\binom{n}{0} a^n + \binom{n}{1} a^{n-1} \cdot b^1 + \dots + \binom{n}{n-1} a^1 \cdot b^{n-1} + \binom{n}{n} b^n$$

Absolut belopp

ex. $|x-1| + |x-2| = 2$

$x < 1$ $1 \leq x \leq 2$ $x > 2$

Svar: $x = \frac{5}{2}$ $x = \frac{1}{2}$

Fall I: $x \geq 2 \Rightarrow x-2=0$ och $x-1 \geq 0$

$x-1+x-2=2 \Leftrightarrow x = \frac{5}{2} > 2$ OK!

Fall II $1 \leq x \leq 2 \Rightarrow x-2 < 0$ och $x-1 \geq 0$

$x-1-x+2=2$ $1=2$ lösning saknas

Fall III $x < 1$ $x-1 < 0$ och $x-2 < 0$

$-(x-1)-(x+2)=2 \Leftrightarrow -x+1-x-2=-2x-1$

$\Leftrightarrow -2x=3$ $x = -\frac{3}{2} < 1$

$$\begin{aligned}\cos(-x) &= \cos x \\ \sin(-x) &= -\sin x \\ \cos(\pi-x) &= -\cos x \\ \sin(\pi-x) &= \sin x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\cos\left(\frac{\pi}{2}-x\right) &= \sin x \\ \sin\left(\frac{\pi}{2}-x\right) &= \cos x\end{aligned}$$

$$\cos(x+y) = \cos x \cdot \cos y - \sin x \cdot \sin y \quad \tan 2x = \frac{2 \cdot \tan x}{1 - \tan^2 x}$$

$$\sin(x+y) = \sin x \cdot \cos y + \cos x \cdot \sin y$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$$

$$\sin 2x = 2 \sin x \cdot \cos x$$

$A \sin(x + \varphi)$ A: amplitud φ = fasförskjutning

Standardgränsvärden

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a} = 1 \quad a > 0$$

$$4. \lim_{n \rightarrow 0} (1+n)^{\frac{1}{n}} = e$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n!} = 0 \quad a \text{ reellt}$$

$$5. \lim_{n \rightarrow 0} \frac{\ln(1+n)}{n} = 1$$

$$3. \lim_{n \rightarrow \pm\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$$

$$6. \lim_{n \rightarrow 0} \frac{e^n - 1}{n} = 1$$

Asymptoter

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{f(x)}{x}\right) \quad m = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - kx)$$

Derivator

$$(e^x)' = e^x$$

$$(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x}$$

$$(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

$$(a^x)' = a^x \cdot \ln a \quad a > 0 \text{ konstant}$$

$$({}^a \log x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a} \quad a > 0 \quad a \neq 1$$

$$(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(x^a)' = ax^{a-1}$$

$$(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

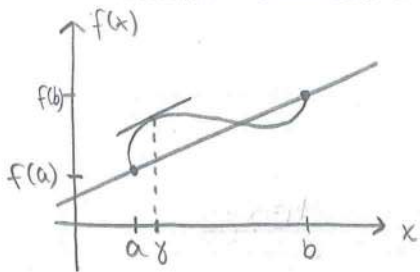
$$(\sin x)' = \cos x$$

$$(\arctan x)' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\cos x)' = -\sin x$$

$$(\operatorname{arccot} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$$

Medelvärdessatsen

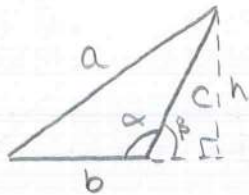
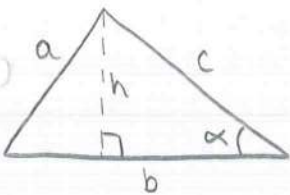
$$f'(x) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

Antag att funktionen f är kontinuerlig på det slutna intervallet $[a, b]$ och deriverbar på det öppna intervallet $]a, b[$. Då finns det (minst) en punkt x $a < x < b$ sådan att

$$f'(x) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

Bevis av area- sinus- och cosinussatsen

Areasatsen $A_{\Delta} = \frac{bc}{2} \cdot \sin \alpha$

α kan vara både trubbig/spetsig.

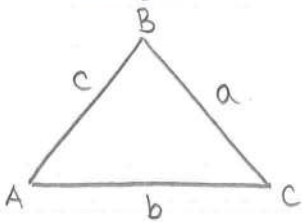
I det spetsiga fallet: $h = c \cdot \sin \alpha$

I det trubbiga fallet: $h = c \cdot \sin \beta$
 $= c \cdot \sin (180^\circ - \alpha) = c \cdot \sin \alpha$

I Båda fallen är arean av triangeln

$$A_{\Delta} = \frac{bh}{2} = \frac{bc \cdot \sin \alpha}{2}$$

Sinussatsen

$$\frac{\sin A}{a} = \frac{\sin B}{b} = \frac{\sin C}{c} \quad \text{tillämpa areasatsen på de tre vinklarna i triangeln}$$

$$A_{\Delta} = \frac{ab}{2} \cdot \sin C = \frac{ac}{2} \cdot \sin B = \frac{bc}{2} \cdot \sin A$$

multiplitera varje led med $\frac{2}{abc}$

$$\frac{2}{abc} \cdot \frac{ab}{2} \cdot \sin C = \frac{\sin C}{c}$$

$$\frac{2}{abc} \cdot \frac{bc}{2} \cdot \sin A = \frac{\sin A}{a}$$

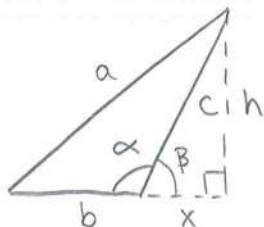
$$\frac{ac}{2} \cdot \sin B \cdot \frac{2}{abc} = \frac{\sin B}{b}$$

v.s.v.

Cosinussatsen

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \alpha$$

dä α är trubbig

$$h = c \cdot \sin \beta = c \sin (180^\circ - \alpha) = c \sin \alpha \quad x = c \cdot \cos (180^\circ - \alpha) = -c \cos \alpha$$

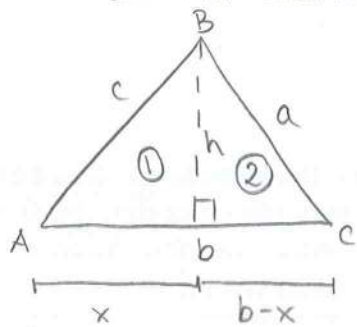
pythagoras sats på den rätvinkliga triangeln (båda

$$x^2 + h^2 = c^2 \quad a^2 = h^2 + (b+x)^2 = c^2 \cdot \sin^2 \alpha + (b - c \cos \alpha)^2$$

$$= c^2 \sin^2 \alpha + b^2 - 2bc \cos \alpha + c^2 \cos^2 \alpha =$$

$$b^2 + c^2 (\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha) - 2bc \cos \alpha = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha$$

Beris av cosinussatsen då alla vinklar är spetsiga

$$\left. \begin{array}{l} \textcircled{1} \quad x^2 + h^2 = c^2 \\ \textcircled{2} \quad h^2 + (b-x)^2 = a^2 \end{array} \right\} \text{ enligt pythagoras sats}$$

$$\frac{h}{c} = \sin A \quad h^2 = c^2 - x^2$$

$$\frac{x}{c} = \cos A$$

enligt triangel $\textcircled{1}$

Insättning i $\textcircled{2}$ $c^2 - x^2 + b^2 - 2bx + x^2 = a^2$

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bx = \underbrace{b^2 + c^2 - 2bc \cos A}_{\text{cosinussatsen}} \quad \text{vsv.}$$

Hjälpvinkelmetoden

$$a \sin wx + b \cos wx = \sqrt{a^2 + b^2} \sin(wx + p)$$

2 november 2015
Föreläsning 1 LV1
Kap 6

Endim B2

6.1 Ekvationen $x^2 = -1$ har ingen reell lösning. Vi inför den imaginära enheten $i = \sqrt{-1}$ som uppfyller $i^2 = -1$

Ett komplext tal z kan skrivas som

$z = x + yi$, där x och y är reella tal.

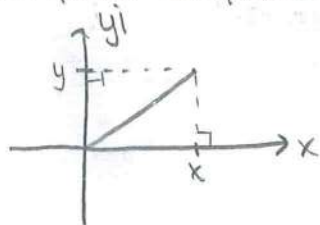
Skriv. $\text{Re}(z) = x$ som kallas realdelen av z

$\text{Im}(z) = y$ som kallas imaginärdelen av z

Ex. $\text{Re}(3-4i) = 3$
 $\text{Im}(3-4i) = -4$

Ett reellt tal kan betraktas som ett komplext tal.

Komplexa talplanet.

Ett komplext tal $x + yi$ svarar mot endast en punkt (x, y) (eller Ortsvektor till punkten (x, y))

